

החלטת ועדת האתיקה
בעניין הגשת הצהרות הון בכנסת השבע עשרה
מיום כ"ו בתמוז התשס"ח – 29.7.08

1. סעיף 13ב לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951, קובע כדלקמן:

"חבר הכנסת או מי שחדל להיות חבר הכנסת יגיש הצהרת הון כפי שנקבע בכללי האתיקה לחברי הכנסת".
 2. בנוסף, קובע סעיף 13ד(א)(א1) כי חבר הכנסת שלא הגיש הצהרת הון, או הגישה באיחור, בניגוד להוראות סעיף 13ב ולכללי האתיקה של חברי הכנסת, יהיה נתון לשיפוט של ועדת האתיקה של חברי הכנסת. סעיף 13ד(ז) קובע כי סמכות הדיון של ועדת האתיקה בנוגע להצהרות הון נשמרת אם טרם חלפה שנה מהמועד שבו חייב היה חבר הכנסת להגיש את הצהרת ההון.
 3. בהתאם לאמור, נקבעו כללים במסגרת פרק ו' לכללי האתיקה לחברי הכנסת המסדירים את חובת הגשת ההצהרה והטיפול בה, כדלקמן:

15. (א) "תוך ששים ימים מיום היבחרו לכנסת, או מיום שהיה לחבר-הכנסת, כל אימת שחל, לדעתו, שנוי משמעותי בתוכן הצהרתו, וכן תוך ששים ימים לאחר סיום כהונתו כחבר-הכנסת, יגיש חבר-הכנסת ליושב-ראש הכנסת, על-פי טופס שקבע יושב-ראש הכנסת, הצהרה שבה הפרטים הבאים:
(1) ההון, הנכסים, הזכויות, ההתחייבויות והחובות שיש לחבר הכנסת ולבני משפחתו; בהצהרה יצוין סוג הנכסים וערכם בעת רכישתם;
(2) מקורות ההכנסה של חבר הכנסת ובני משפחתו וסכומי ההכנסה מכל מקור נוסף."
(ב) חבר הכנסת אשר נבחר לתקופת כהונה נוספת, ואשר אינו חייב הגשת הצהרת הון כאמור בסעיף קטן (א), יגיש ליושב ראש הכנסת, בתוך ששים ימים מיום היבחרו לתקופת כהונה נוספת, הצהרה שלפיה לא חל שינוי משמעותי בתוכן הצהרתו הקודמת.
 4. בחודש מרץ 2008 העבירה יושבת ראש הכנסת את הטיפול השוטף באיסוף ובמעקב אחר הגשת הצהרות ההון של חברי הכנסת למזכירות ועדת האתיקה. יודגש, כי מזכירות ועדת האתיקה עוסקת רק בהיבט הטכני של איסוף, שמירה ומעקב על הגשת הצהרות ההון. הצהרות ההון ממשיכות להיות מוגשות ליושבת ראש הכנסת והן נשארות חסויות לחלוטין. ההצהרות נשמרות בכספת הוועדה, הוצאתן ועיון בהן, שלא על ידי חבר הכנסת, מחייבים הוצאת צו שיפוט.
- עם העברת הטיפול, שלחה מזכירות הוועדה מכתב לחברי הכנסת אשר לא מילאו אחר הכללים המפורטים לעיל. בעקבות התזכורת האמורה כל חברי הכנסת הגישו הצהרת הון או הודעה על העדר שינוי מהצהרה אחרונה, למעט חברי הכנסת טלב אל-סאנע וג'מאל זחאלקה.
- בהתאם לדיווח שהתקבל בוועדת האתיקה ממזכירות הוועדה, על אף התזכורות שנשלחו במייל לחברי הכנסת האמורים ולעוזריהם, ועל אף התחייבותם האישית של חברי הכנסת

להעביר לוועדה את הצהרות ההון, עד למועד פרסום החלטה זאת טרם הוגשה הצהרת הון מטעמם.

5. הוועדה רואה התנהגות זאת בחומרה רבה. לדעת הוועדה, מילוי החובה החוקית המוטלת על חברי הכנסת להגיש הצהרת הון, חייבת להתבצע במועד ובזמן הקבועים בכללי האתיקה.

בהתאם לסמכותה על פי סעיף 13ד(א)(1א) ועל פי סעיף 13ד(ד)(3) החליטה הוועדה להטיל על חברי הכנסת טלב אל-סאנע וג'מאל זחאלקה אמצעי של נזיפה.

עוד החליטה הוועדה כי אם הצהרות ההון האמורות לא יוגשו בתוך שבועיים מיום פרסום ההחלטה, הוועדה תראה בכך הפרה נוספת ותנקוט צעדים נוספים כנגד חברי הכנסת, בהתאם לסמכותה על פי סעיף 13ד(ה1).

6. בנוסף, העלה העיון ברשימת חברי הכנסת, גם חברי כנסת שחלפה שנה מהמועד שבו חייב היה חבר הכנסת להגיש את הצהרת ההון. לגבי חברי כנסת אלו אין לוועדה סמכות שיפוט והוועדה מודיעה על סיום הטיפול בעניינם.

7. עוד מבקשת הוועדה לקבוע כי חה"כ שנבחר לכנסת וכיהן תקופה קצרה, שאינה עולה על 60 יום, ולא נבחר לכהונה נוספת, פטור מהחובה להגיש הצהרת הון.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.